

ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏ

ՀԱԿԱԹՈՒՔԱԽՏԱՅԻՆ ՇԻՃՈՒԿ. Նոյեմբեր մէկին բժիշկ Մարմորեկը ներկայացրեց Պարիզի բժշկական ճեմարանին մի զեկուցում իր նոր գտած հակազնդկախտային շիճուկի մասին:

Երկար տարիների փորձերից Մարմորեկը համոզուեց, որ Կոխի տուբերկուլինը զնդկախտի իսկական թոյնը (ТОКСИНЪ) չէ. տուբերկուլինը, որ մեծ մասամբ պատրաստուում է հին զնդկախտային բացիլներից, միայն նրա տարրաբանական փերմենտն է. որ ներգործում է բացիլների վրայ և առաջացնում զնդկախտի նոր գտած իսկական թոյնը:

Մարմորեկի կարծիքով դրանով է բացատրուում այն հանգամանքը, որ Կոխի տուբերկուլինը, մոցնեկով առողջ կազմուածքի մէջ, ուր առաջ զնդկախտային բացիլներ չկային, նրա վրայ ոչ մի ներգործութիւն չէ անում: Մարմորեկը մշակում էր Կոխի մատաղ բացիլները, որոնց ճարպային մաշկը դեռ ևս չէ դարգացել, յատուկ միջավայրում, բաղկացած հորթի «серум»-նակից. այդ վայրում բացիլները արձակում են իրենցից ոչ թէ տուբերկուլին, այլ միմիայն զնդկախտային նոր գտած թոյնը (ТОКСИНЪ): Այդ թոյնով պատուաստուած ճագարները և ծովային խոզերը շուտով սատկում են, իսկ ձիերին նոյն թոյնով պատուաստելով Մարմորեկը դտաւ հակազնդկախտային շիճուկը: 15 հարիւրազրամ այդ շիճուկից դարձնում է ճագարին զնդկախտին անընդունակ:

Եւրոպայի զանազան քաղաքներում այդ փորձերը կատարուեցան և մարդկանց վերայ:

Մի տարուայ ընթացքում 2 հազարից աւելի փորձեր կատարուեցան:

Այդ բոլոր փորձերը հետեւեալ հետեւանքն ունեցան. 1) Թութերի զնդկախտային ամենասուր հիւանդութեան ժամանակ, բացիլների և խորխի քանակութիւնը զգալի կերպով պակասեց: Կրծքի հետազօտութիւնից ապացուցուեց հիւանդութեան ընթացքի յետադիմութիւնը: 2) Քրտնքային շատ հիւանդութիւններ, բարդուած խոցերով և թարախներով, բուրդովին լուացան: 3) Լանջամաշկատապի ժամանակ արագ պակասում է հեղուկը: 4) Վզի, աճուկի (сахар) և փոքր կոնքի զնդկախտի ժամանակ երկաթային զանգուածը կանոնաւորապէս պակասում է:

5) Կաշուի գնդակատային խէժը (ГУММА), որոնց երկար ժամանակ անկարելի էր բժշկել, չորանում է: 6) Մարմորեկի յիճուկը երբէք ոչ ընդհանուր և ոչ էլ մասնաւոր հակազդեցութիւն չէ գործում հիւանդի վրայ: (HOB. օճ.)

ՀԱԿԱՀԱՐԻՒՌԱՅԻՆ ՇԻՃՈՒԿ. Բժշկապետ Շանտեմիսը գտել է հակահարիւնքային շիճուկի Կատարած 100 փորձերից բժշկուել են 97:

Լրագիրները ասելով, Շանտեմիսի շիճուկը շուտով կսկսեն գործածել բժշկականութեան մէջ (HOB. օճ.)

ՐԱԳՂԻԻ ԱՐԻԻՆԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆԸ: Բաղին, որ այդպէս կարճ ժամանակում ահագին հուշակ ստացաւ, մի զարմանալի փայլող մարմին է, որի մէջ մեծ քանակութեամբ բնութեան ոյժ է թագնուած և ամեհից թանգ առարկաներին է պատկանում աշխարհիս երեսին: Պէտք է ահագին քանակութեամբ հաճը մշակել, որ կարելի լինի մի գրամ մաքուր բաղդի ստանալ: Չնայելով դրան, Ֆրանսիայում և Գերմանիայում վերջին ժամանակներս սկսել են բաղդին արդիւնազործել: Մի գրամ բաղդին մօտաւորապէս 3,700 ռ. արժէ: Ներկայումս արդիւնաբերողները արդէն մի քանի հարիւր գրամ բաղդիի պատուէր ունին: Բաղդին ունի Ռէօնագէնեան ճառագայթների բոլոր յատկութիւնները և միևնոյն ժամանակ անփոփոխ մի մարմին է: Այժմ ապացուցուած է, որ բաղդի փետուրից ոչ հասա մի փոքր խողովակով բաղդին, պարունակելով իր մէջ ոչ աւելի քան մէկ միլիգրամ, միևնոյն ոյժն ունի, ինչ որ թանկագին և ուժեղ կլեկտրական գործիքը և օգուտ է բերում խլիբդի բժշկման ժամանակ. բաղդիի յատկութիւնը, այն է լոյս և տաքութիւն արձակել և բոլորովին առանձին կերպով ներգործել ինքնափայլ մարմինների վրայ, լոյս տուեց, որ նա մեծ դեր պիտի խաղայ լուսաւորութեան արդիւնաբերութեան ասպարիզում: (Մ. P.)

ԳՐՈՂ ՀԵՌԱՍՍ. Բերլինում սկսել են գործածել արդէն գրող հեռախօսը, որի կազմութիւնը այսպէս է. գրող մեքենայի վրայ զբաժը հաղորդում է գրող մեքենային տառերով, երբ որ այդ մեքենան միացնում են արտենետի հետ հեռախօսի ժապաւէնով: Այդպիսով մարդ, եթէ միայն գիտէ գրել գրող մեքենայով, կարող է հաղորդել ինչ որ կամենայ միւս արտենետին. վերջինս կարող է գործիքի մօտ չլինել, ինչպէս որ լինում է սովորական հեռախօսի ժամանակ, որովհետեւ լուրը հաղորդւում է ուղղակի թղթի վրայ գրած, եթէ միայն գործիքը չէ փակուած:

Նոր հեռախօսի շատ առաւելութիւններից հարկաւոր է ուշադրութիւն դարձնել այն բանի վրայ, որ հաղորդուած տրիչներից ոչ ոք չ' կարող լսել և որ նա հաղորդւում է ճշատութեամբ. կասկած չկայ, որ այդ նոր գիւտը շուտով կտարածուի: (HOB. օճ.)

ՄԱՐԿԱՅԻՆ ՄԱՐՄՆԻ ՀԱՌԱԳԱՅԹՆԵՐԸ. փարիզի գիտութեանց ճեմարանում Արսոնվալը ներկայացրեց մի շատ հետաքրքրական գեկուցում, անգլիական համալսարանի Շապանտէ և Բլոնդէլի պրոֆէսորների կողմից:

Ինչպէս երևում է մարգկային մարմինը բաղդիի և կամ կրուկսի գործիքի նման ճառագայթներ է արձակում:

Մարգկային մարմինը, ինչպէս և րադիոն, յատկութիւն ունի իրանից ճառագայթներ արձակելու, որոնք ներգործում են մի քանի գլխաւուն մարմինների վրայ: Այդ ճառագայթների յատկութիւնը դեռ ևս լաւ չէ հետազոտուած: Նրանք կարծես թէ պատկանում են N ճառագայթներին, որ գտել է Շարպանտին և որոնք կոչւում են այդ անունով ի պատիւ Նանսի քաղաքի, որտեղ ապրում և գործում է գիտնականը: Բոլոր այդ ճառագայթները համարեա թէ նոյն արագութիւնն ունին, որքան և լոյսի ճառագայթները և այն յատկանիշն ունին, որ ջրով թաց արած թղթից ճառագայթները բեկեցկւում են:

Որպէս զի կարելի լինի մարմնի ճառագայթները տեսանելի դարձնել, Շարպանտին և Բլանդէլիոն այսպէս են վարւում:

Մի որոշ տեղի վրայ ուղղում են կրուկսի ճառագայթները. այդ տեղը կակսի լուսաւորուիլ և ֆլուրափայլի (флуоресценция) յատկութիւնը ստանալ: Եթէ կրուկսի գործիքի տեղ դնենք բադին-միւսնոյն ապաւորութիւնը կստանանք, միայն աւելի թոյլ: Վերջապէս եթէ այդ տեղին մօտեցնենք մարդու մարմինը, ֆլուրափայլը թեթեւ կերպով կաւելանայ, եթէ մկանը ձգենք տուած տեղի վրայ համապատասխան տեղում:

Այստեղից երևում է, որ նոր ճառագայթների օգնութեամբ, կարելի է թուաբանական ճշտութեամբ որոշիլ մկանների և ջղերի աշխատանքը:

Նոր ճառագայթները անփոխարինելի միջոց կլինին նաև որոշելու մարդու մահն ու կեանքը:

Յրանսիական գիտնականների նոր գիւտի ամբողջ արժէքը կարելի է գնահատել ապագայում:

ՄՐՏԻ ՄԱՍՍԱԺ. Ամերիկայի բժիշկ դոկտոր Ստերլինգին յաջողուեց, սիրտը մերսելու միջոցով կենդանացնել մարդու համարեա թէ տնչունչ յօրինուածքը:

Առաջ էլ, շատ անգամ դիմել են այդ ծայրայեղ միջոցին. սիրտը կտրում էին և վերցնելով ձեռքին մերսում, դադարուած բարախումը կրկին զարթեցնելու համար Բայց մինչև այժմ ոչ մի հետևանք չէր ունեցել:

Ստերլինգին յաջողուեց կենդանացնել համարեա թէ մեռած մարդուն. նա անդամահատեց փակաղիքի բորբոքւումով հիւանդ 65 տարեկան ծերին, առաջուց թմրեցնող դեղ տալով նրան: Յանկարծ բժիշկը նկատեց որ զարկը և շնչառութիւնը սկսում են թուլանալ և վերջապէս բուրրովին դադարեցին: Երբ սովորական միջոցները չօգնեցին, արհեստական միջոցով

շնչառութիւնը զարթեցնելու համար, նա դիմեց ծայրայեղ միջոցի, ձեռքը ներս տանելով անդամահատութեան ժամանակ փորել վրայի կտրած տեղից, ստոծանիի միջով շօշափեց անկենդան սիրտը և ձեռքով ճնշեց: Սիրտը սկսեց նորից բաբախել, թէպէտ ձեռքի զարկը դեռ ևս չէր նկատուում: Անմիջապէս կրկնեցին արհեստական կերպով շնչառութիւնը կատարելու և կենդանութիւնը վերականգնելու ուրիշ միջոցները և 12 բուլէից յետոյ շնչառութիւնը բոլորովին վերականգնեց: Անդամահատութիւնը շարունակուեց առանց թմրեցնող դեղի և հիւանդը բոլորովին առողջացաւ: Թէպէտ այս դէպքը առաջինն է, բայց ցոյց է տալիս, թէ ինչքան բան կարելի է սպասել բժշկութեան այս եղանակից: (Ա. Ք.)

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

ՊԱՐԻՋԻ ՄԱՏՆԵՆԱԴԱՐԱՆ ՆՈՐ ԵԿԵՂԵՑՈՒՆ ԿԻՑ

Ինչպէս յայտնի է, ներկայումս Պարիզի մի նշանաւոր փողոցում գնուած ընդարձակ գետնի վերայ կառուցւում է տեղական հայերի համար եկեղեցի: Արտասահմանի հայ թերթերը խօսելով այդ եկեղեցու կառուցման մասին՝ առաջարկում են դորան կից հիմնել մի հայկական մատենադարան և վերջինս սկզբնաւորութեան համար դնել այն հարուստ գրադարանը, որ թողել է իւր մահուանից յետոյ նորերումս վախճանուած գիտնական Սուքիաս վարդապետ Պարոնեանը: Գեղեցիկ դիտաւորութիւն:

Վ. ԿՕՐՕԼԷՆԿՕ և Ա. ՉԵՒՈՎ.

Ներկայ թուականին ռուս մամուլը և գրական յրջանները տօնեցին երկու նորագոյն գրողների՝ Վ. Կօրօլէնկօի և Ա. Չեխովի քառնահինգամեայ գրական գործունէութիւնը: Երկու գրողներն էլ, ինչպէս յայտնի է, յառաջադէմ ուղիւթեան վիպագրողներից են և հաւասար պատիւ են վայելում